

ԱՆՊԱՆՆԱԿԱՆ = լերան մէջ նեղ անցք: Այնպէս արեւմտեան կողմը կայ վերի լերան «կապան»:

ԱՆՊՈՒՏՆԱԿԱՆ = 1. լալագին պողպէն գէպին կապուտանալը (մանկան): 2. բարկանալէն երեսին գոյնը փոխուիլ. «ան ինչ կապուցած է, գիտնէ», = ինչ բարկացող եւ շարժուած անձ է: «Գլխուն ի վար կու կապուննայ»,

ԱՆՊԳ = կապ արմատին յոգնականաձեւ գոյականը (ինչպէս կրակը, կաթիլը, հուրը, կէլը), որ կը նշանակէ շար կենդանիներու եւ շար մարդոց գէմ պաշտպանութեան համար եղած բանաձեւը, մաղծանքը, իբր թէ զանոնք կապելու համար որ վնասել չկարենան:

Հետեւեալն է օձերու եւ կարիճներու գէմ «կապք» —

Օձն ու կորը տապանն իշան, լուսաւորիչ վրայ եկաւ.

Անիծեալներ, գուք հոս ի՛նչ կու բանիք: Չեղ կապիմ երկու բթնով, ութը մատնովս, Սուրբ Սարգսայ ձիուն ձանովը.

Խարիւր մօր քարտիւր կաթնովը:

Կապիք կարկանիք, կապիք կարկանիք,

Արդար չօրուիլ օրնէն ելլէ,

Ոչխարը գարն ելլէ,

Կապիք կարկանիք, կապիք կարկանիք, կապիք կարկանիք:

ԱՆՍՈՒՍ = պարապ խօսք խօսիլ ինքզինքը չբնորոշելու համար, պարտքը չվճարելու համար, խաբելու համար: «Կասկուս կ'անէ»,

ԱՆՍԻՐԱԿԱՆ = վառարան խոհանոցի, ուր քովէ քով կան քանի մը կիսաբոլորակ վառարաններ:

ԱՆՏԱՐ = կատարում, գլուխ, վախճան: Նշանաւոր մը շնորհաւորելու համար կ'ըսեն «Ատուած կատարն հասցնէ»,

ԱՆՏԱՐԻԼ = ի կատար հասնիլ. չափահաս ըլլալ, եւ այլն: Այս վերջին իմաստով կ'ըսեն, անիծելով. «Շիրիս ու չի կատարի»,

ԱՆՐ = կար: Բարդ է «վայկար», երկու անգամ կարուած տեսակ մը կար:

ԱՆՐՕՏ = եւ ԱՆՐՈՒՏՆԱԿԱՆ, սիրելին տեսնելու համար զգացած տենչը: «Շատ իմ կարուցեր», «կարօտս լման չափ»,

ԱՆՐԳԵԼ = ամուսնացնել, «կարգուիլ» ամուսնանալ:

ԱՆՐԳԵՃԵԼ = հաւուս բարձրաձայն երգել:

ԱՆՐԳՈՒԿ = ամուսնացած:

ԱՆՐՃ = կարճ. «կարճ երկան» բան մի կ'անինք», խնդրը կերպով մը կը վերջացնենք:

ԱՆՐՄՈՒՆՃԱԿ = փոքր կամուրջ. մասնաւորապէս այն փոքր փայտէ գործին որ երկանքի ներքին քարին կենդրոնը, երկաթին վրայ կը հծնեն եւ կը դառնայ:

ԱՆՐՄՐՈՒԿ = կարմիր ու աղուոր. «հէուէն կարմրուկ կ'երայ»,

ԱՆԳԱՆ = «Խ. կարու (միս): Նմանութեամբ «խեւ կարու», է ան որ յուսկէտս եւ անիմաստ կերպով կը խօսի ու կը խնայ:

ԿԳՎԼԻԿ = ծառին կատարը, գլուխը: Ծառերուն կգգըլկներն է մինչեւ իրիկու: Հաւանորէն այս բառը «գուգուլու», կանչելու գաղափարին հետ կապակցութիւն ունի, զի բարձրաձայն կոչ ընելու համար բարձր տեղ մը, գագաթը ելլել հարկ է:

ԿԵԱՆՔ = կեանք. եւ երջանկութիւն: «Ատուած կ'անք տայ» մաղծանք է: «Կեանցա», գինի խմողը կ'ըսէ ներկայից՝ իբրեւ մաղծանք: «Աս ալ խարկափտ կենացը տի խմիմ», «Կեանք իմ Ազնաւոր Աղայ» կը նշանակէ «շատ երջանիկ եմ»:

ԿԵՆԴԱՆԻ = ողջ եւ առողջ: «Կենդանի կեցիք», պատասխան է գինի խմողին կողմէն առանոնք որ իրեն կ'ըսեն «անոյ չեղաւ»,

ԿԵՆԴԱՆԻԹԻՒՆ = մաղծանք է. գինի խմողը կ'ըսէ կոշականաց, խմելէ առաջ. այսինքն «կենդանութիւն (կը մաղծեմ ամուսնուք)», «Բարեկենդան», բառը այս միտքն ունի, եւ կը գործածուի հիմա մեծ պահոց նախորդ ուրախութեան շաբաթը նշանակելու:

ԿԵՐ = կերակուր: «Ձիուն կերը տուիք», «Կեր տալ» կերցնել: (մինչեւ անգամ) աշիցս լոյսը անոր կեր իմ տուեր»,

ԿԵՐԻՔ = «կեր» յոգնականաձեւ գոյականը, կը նշանակէ ուտիչներու պատճառաւ զգեստեղէններու ուտուիլը, ծակծեղիլը, «կերք է ինկեր»,

ԿԵՐԿՈՒՆ ԼԻՆԻԼ = երախայից կերածը չկրնալով մարսել՝ աւելի եւս տկարանալ եւ կենսատիլ:

ԿԵՐՈՒՔ = կերածէն աւելցածը: «Սկան կերուք եւ կերեր», խմածէն աւելցածն ալ «խմուք», է:

ԿԵՐՈՒԹԻՒՆ = ապրուստ, տնտեսական վիճակ, երջանիկ կամ ապերջանիկ կենցաղաւարութիւն:

ԿՈՃՈՓԱՅ (կոճոփա կը հնչեն) = խոշոր, կարճ, հաստ կին: Յայտնապէս «կոճ»-ի նման-ցուած է կինը:

ԿՈՅՆԵՒՈՐ = ուղղագրելի ԿՍՅՆԵՒՈՐ կամ կանգնաւոր: «Բազմակնք»-ի հակադիրն է. հացկերոյթի կամ հանդիսի մէջ անոնք որ կերակուր կը պատրաստեն, սեղան կը յարդա-րեն, կը սպասարկեն, հիւրերուն զգեստները կը պահպանեն, եւ այլն, կը կոչուին կայնւոր: «Կայնւորին վայն ի վրան եկաւ», նման է ուխտաւոր, հարսնեւոր բառերուն:

ԿՈՊԱՃ = խաղի վէգին խոշոր տեսակը: Կը նշանակէ նաեւ բիրտ եւ կոպիտ:

ԿՈՊԻՏ = բժամփա:

ԿՈՒԽԵԼ = պատ մը որուն մէջ մասը զուրս ցցուած է, եւ փընելու վտանգ կայ, «կուխած» է:

ԿՈՎ = 1. կով: 2. անասունի, կովի նման ապուշ, անփութ: Եթէ բժամփա անձը զեռահաս է՝ «հորթ» կը կոչեն:

ԿՈՎԿՈՒԼ = Ահիայ մէջ աւագանի մը անուն է, (իր թէ կով կընելու չափ խոր):

ԿՈՏԻԿ = կոտակ, կարճահասակ բայց խոշոր ու թանձր մարդ: («Գոտիկ գեորդ»-ը բարձր տաղանդի տէր մարդ մ'էր յԱհն, ինքնաբոյս հեղինակ-կատակերգակ մը):

ԿՈՏԻԿ = ցորենի փոքր շափ մըն է: «Կոտիկ մը ցորեն»:

ԿՈՐ = կարիճ:

ԿՈՐԾ ԱՆԵԼ, ԼԷՆԻԼ = պարապը հա-նել, ելլել. «խերն ալ կործ արաւ», «կործ եղաւ»:

ԿՈՒ = կը, «կու խաղայ»:

ԿՈՒԼԻԿ = այլ գաւառաբարբառի մէջ՝ կուլակ, րճ. է, «կուլ» (վարդ) բառէն, եւ կ'ըսուի մազերու խոպոպիքին որ քունքերուն վրայ կը յարդարուին: «Կուլիկ է շիներ»:

ԿՈՒԼՊ = կղպուած. «Էգուին կուլպ է», չի կրնար խօսիլ:

ԿՈՒՇՏ = յագեցած: Զուգ կ'ըսեն «կուշտ ու կուռ ուտել», Բարդն է «կուշտ-պատառ», որ աղէկ կշտացնող կերակուրի կամ մնունդի համար կ'ըսուի: Իսկ «աչքը-կուշտ»-ը ոչ-ազահ մարդն է, որ ուրիշին ունեցածին չի ցանկար: Բայն է «կշտանալ»:

ԿՈՒՌ, այս արմատէն է «կուել» բայը եւ «խոտ-կուռ», բարդը զորս արդէն տեսած ենք:

ԿՈՒՏ = ցորենի, կորեկի, գարի հատիկ, «Հաւերուն կուտ տալ», Տես նաեւ նուազականը կտիկ:

ԿՈՓՏԱԼ = մնած ձեռքը, ոտքը կը կոփ-տայ, մատնունչ եղած մասը կը կոփտայ, այսինքն երակաց իւրաքանչիւր թնդիւնին հետ ցաւին սաստկութիւնը կ'աւելնայ ու կը պակսի փոփոխակի: Սրտին զարկին եւ արեան ալիքին կը պատասխանէ ցաւը:

ԿՂՃԱՆ = փայտի ձողերէ կազմուած արուեստական ծառի մը նման է որուն ձողերուն (իրեւ Համիրուրի) զարկած կը շարին շորցած հացերը. բառին կազմը անստոյգ է, կրնայ «կացն»-ի մէջ ձեւն ըլլալ:

ԿՈՒՆՃ = 1. Թելերու, մազերու խոտ-նուած վիճակ, կնճիռն: «Ծաղը, թէնը, մե-տաքսի թելը կոխնճ է եղեր»: 2. այն որ սխա-կալ է եւ գժուարահաճ. «սիրտը կոխնճ է»:

ԿՈՒԿԻԿ = ծռած, կէտ եղած. «Կոկիկ մամա»:

ԿՈՃԻԿ = վերինն ենթաձեւը, որ կ'ըսուի միայն մազերու նկատմամբ, «մազերը կոճիկ ին», խոպոպի, գանգուր:

ԿՈՒՆԾԻԼ = կնճիռի պէս ըլլալ, քա-շուիկ մատանց «Ծառանքաւ կոնճի՛ն» անէծք է: «Կոխնճ» էն:

ԿՈՒՌՆ = կուռ, լաւ կոխուած, պինդ. ոչ-թոյլ. կ'ըսուի «միսերը կուռն ին»:

ԿՈՏԵԼ = ալրել մանակի, ծայրէն:

ԿՍԿԻՏ = ցաւ: Բայը՝ կսկծել: «Սիրտս կու կսկծէ»:

ԿՍԿՈՒՏ = լաւ եփած, կսկուծ հաց, որ ոչ շատ թոյլ կամ խմոր է, եւ ոչ այրած:

ԿՍՄԸԹԹԵԼ = երկու մատերուն մէջ առնել եւ սեղմել. ուղղագրելի է ԿՑՄՏՏԵԼ. սաստկական ձեւով ըսած են կցմատեղ կամ կցմատեղ, ինչպէս կ'ըսեն էմէն, կոչեւ: «Միսերը կամըլթթել»:

ԿՑՄՄԱՆ = հաւերուն փորին մէջ ստա-մոքսի վերնագոյն մաւր: Կայ նաեւ քարամանը:

ԿՏԻԿ = կուտ բառին փաղաքականը. բարին է «ոսկի կտիկ», որ Ս. Հաղորդութեան հացն է:

ԿՏԻՄ կամ **ԿՏՈՒՄ** = գուլպայի եւ ալլ հիւսուածոնքերու ամէն մէկ միութիւնը, շիշին կամ կոիկին դարձուցած իւրաքանչիւր հիւսուածը: «Կտիմ փախցնել» — «Կտիմ էւել-ցնել», կամ «պակեցնել»-ով կրնայ հիւսուածոյն շափը եղանակաւորել:

ԿՑՄԸՏԱԼ = ցաւին կամ խոցուածքին կամաց կամաց սկսիլը:

